

FITXES EDUCATIVES

**DESCOBREIX LA BIODIVERSITAT MÉS
PROPERA**

DE 0 A 3 ANYS

Amb el suport de

DESCOBERTA BIODIVERSITAT

Es tracta de un primer enfocament sobre la biodiversitat amb diferents materials i possibilitats d'activitats com a iniciació al tema.

INFORMACIÓ BÀSICA

- Nom de l'activitat: **DESCOBERTA BIODIVERSITAT**
- Nivell educatiu/destinatari: 0-3anys
- Nre. Participants: una classe
- Recursos humans: les mestres
- Durada estimada:
- Espai necessari: una sala, un pati o un bosc

RECURSOS I MATERIALS

MATERIEL EMPRESTEC:

- 6 safates petites de colors 23x15cm
- 4 safates blanques mitjanes 33x26
- 3 pots lupes
- 2 caixes de plàstic transparents
- 13 lupes de mà
- 6 Llibres: "Al bosc", "A tocar de les bestioles", "A dalt, a la superfície, i a sota, al sòl", "En xot i els amics de la nit", "En xot i els amics del bosc", "Ocells"
- Dibuixos animals i plantes EB Mitjana
- Closca de tortuga
- Ploma de cigonya
- Altres rastres (excrements, crani, plomes...)
- Reclam de pardal comú
- Fotos animals

- 7 Mini-guides : Papallones, amfibis, grans mamífers, arbust, arbres, hortalisses, flors de camp
- Mini-guia "els ocells urbans de Lleida"
- Caixa fosca
- 2 Petjades de porc senglar

ALTRE MATERIAL:

- Argila
- Paper
- Pintura
- Material natural

QUÈ ENS PROPOSEM AMB AQUESTA ACTIVITAT?

Objectius: L'objectiu es de fer una introducció a la biodiversitat, és a dir un primer pas cap a l'observació dels vegetals i animals del nostre entorn directe.

Continguts destacats: Que és una planta, un animal, els sentits

Vinculació amb el currículum i competències:

- Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals.
- Interès i curiositat pel medi físic i social, explorant les característiques d'objectes, materials i elements de l'entorn natural, formulant preguntes sobre alguns esdeveniments i representant vivències i situacions mitjançant el joc simbòlic.
- Observació i constatació d'alguns dels canvis i modificacions a què estan sotmesos tots els elements de l'entorn (persones, animals, plantes i objectes).

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Introducció: Amb les imatges de la natura es poden fer una introducció per demanar el que podem trobar a la natura? Arbres, plantes, bestioles, paisatges...

Desenvolupament:

Múltiples activitats es poden fer amb aquest kit:

- Recull amb les safates i observació de plantes i animals amb lupes, pots lupes, caixes transparents
- Observació del terra amb lupes
- Amb la caixa fosca, es pot fer un joc de treure un objecte i contar una història o demanar informacions sobre lo que és, d'on vine, el color, la forma...
- Lectura dels llibres i observació en la natura
- Tocar la cloaca, les plomes, sensacions
- Amb la plomà es pot posar aigua i veure que no entra, és impermeable com la jaqueta que portem quan plou
- Observació dels nius amb lupes, com són, quin material porten, sensacions
- Amb el reclam fer un joc: al patí, es tapen els ulls i un nen s'amaga amb el reclam. Ha de fer servir el reclam para que el troben els seus companys.
- Amb les fotos d'animals es pot descobrir alguns dels animals que podem trobar al nostre entorn

Avaluació:

SUGGERIMENTS I ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

Altres activitats

- Al bosc, agafar una fulla i demanar que en troben una igual, agafar un ploma i demanar el mateix, agafar una pedra, una closca de caragol, una branca...
- Quadro de la natura o palets de colors
- Pintura amb fulles
- Land'Art (producció artística amb elements naturals)
- Fer servir els vegetals com a pinzells per pintar
- Fer mascarelles d'ocells o mamífers

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural**

OBSERVEM AMB LUPES

Activitat amb objectiu de descobrir l'entorn natural, d'estimular l'observació i l'interès dels nens pel medi ambient i sobretot els petits animals que hi trobem. També té per finalitat de sensibilitzar a la fragilitat dels animals petits, per tant, de no xafar-les a l'hora de fer observacions.

INFORMACIÓ BÀSICA

- Nom de l'activitat: **OBSERVEM AMB LUPES**
- Nivell educatiu/destinatari: Infants de 0 a 3 anys.
- Nre. Participants: una classe
- Recursos humans: les mestres
- Durada estimada: 1 matí d'observació i més si producció
- Espai necessari: una patí, un bosc o un hort

RECURSOS I MATERIALS

MATERIAL EMPRESTEC:

- 13 Lupes de mà
- 3 Pots lupes
- 4 Safates blanques
- 6 safates petites de colors
- Dibuixos animals i plantes EB Mitjana
- Mini-guia: Papallones diürnes de Catalunya
- Llibres: "A tocar de les bestioles", "A dalt, a la superfície, i a sota, al sòl"

ALTRE MATERIAL:

- Paper

Agenda 21 Escolar de Lleida - Ajuntament de Lleida

Plaça de la Paeria (Edifici Pal-las, planta baixa). 25007 Lleida. Tel. 973 700 455
A/e: agenda21escolar@paeria.es Web: <http://urbanisme.paeria.cat/sostenibilitat/A21E>

QUÈ ENS PROPOSEM AMB AQUESTA ACTIVITAT?

Objectius:

- Respecte per tots els animals (en especial petits animals)
- Ús de material de ciències: lupes, pots lupes
- Diferenciar els animals

Continguts destacats:

Vinculació amb el currículum i competències:

- Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals.
- Progressar en el coneixement i domini del seu cos, en el moviment i la coordinació, tot adonant-se de les seves possibilitats.
- Observació i identificació de diferents elements de l'entorn: animals, plantes, paisatges.
- Respecte pels elements de l'entorn natural i participació en actuacions per a la conservació del medi.
- Observació i reconeixement de semblances i diferències en organismes
- Ús d'instruments d'observació directa i indirecta per a la realització d'exploracions i d'experiències
- Iniciació en la diferenciació d'algunes qualitats sensorials fruit de l'exploració dels objectes materials, d'elements de l'entorn natural i de la comparació de les seves propietats. Inici de les primeres classificacions, ordenacions i correspondències en funció de les característiques i els atributs.

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Introducció: Pregunta d'introducció "Si anem fora a observar a terra, als arbres, al pati... que podrem veure?"

Desenvolupament:

- Primer, fer-les observar només amb els ulls, a remenar terra, fulles, sorra... Es pot estirar a terra per estar més a prop.
- Poden tenir por, llavors s'ha de tenir en compte de tranquil·litzar-los que els bitxos no les faran mal i tampoc que no passa res si s'embruten.
- Després donar a cadascú una lupa de mà i tenir a disposició pots lupes si troben alguns bitxos.
- Es pot descriure l'animal, les podem endreçar per diferents característiques: color, número de potes (si o no), gran/petit (fer comparació amb els diferents animals), ales, closca/sense closca...

Avaluació: Dibuix/activitat de pintura, creació d'un "llibre"

SUGGERIMENTS I ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

- Dibuixar o representar amb plastilina als animalets que hem trobat
- Fer un memori a partir de les fotos dels animals fetes durant l'activitat
- Si és la tardor fer pluja de fulles
- Es pot observar altres elements (flors, fulles....) del pati o d'un bosc amb lupes.
- Es pot obrir el tema sobre mamífers/ocells/rèptils...

PER SABER-NE MÉS...

[Observando la naturaleza con la lupa y el bote de observación para insectos - Mumuchu](#)

[Ambient natura a infantil | Escola Les Palmeres \(xtec.cat\)](#)

[Buscar insectos en el jardín con una lupa \(sancristobalsl.com\)](#)

Agenda 21 Escolar de Lleida - Ajuntament de Lleida

Plaça de la Paeria (Edifici Pal·las, planta baixa). 25007 Lleida. Tel. 973 700 455
A/e: agenda21escolar@paeria.es Web: <http://urbanisme.paeria.cat/sostenibilitat/A21E>

MOSTRA GRÀFICA

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural**

Agenda 21 Escolar de Lleida - Ajuntament de Lleida

Plaça de la Paeria (Edifici Pal-las, planta baixa). 25007 Lleida. Tel. 973 700 455
A/e: agenda21escolar@paeria.es Web: <http://urbanisme.paeria.cat/sostenibilitat/A21E>

HERBARI

Conservar i assecar flors i plantes amb el objectiu de realitzar un llibre o una obra artística a partir d'element natural com part de plantes.

INFORMACIÓ BÀSICA

- Nom de l'activitat: **HERBARI**
- Nivell educatiu/destinatari: 0-3 anys
- Nre. Participants: una classe
- Recursos humans: les mestres de l'escola
- Durada estimada: 2-3 matins
- Espai necessari: una classe

RECURSOS I MATERIALS

MATERIAL EMPRESTEC:

- *Premsa botànica (A UTILITZAR SEMPRE AMB UN MESTRE)*
- *5 Pinces*
- *1 herbari plastificat*
- *Mini-guides: flors de camps, arbusts i arbres*

ALTRE MATERIAL:

- *Material natural a collir plantes, flors, fulles...*
- *Tisores*
- *Paper cartró*

QUÈ ENS PROPOSEM AMB AQUESTA ACTIVITAT?

Objectius:

- Reconèixer alguns de les espècies més abundant de la nostra zona
- Aprendre a collir una planta amb compte
- Observar l'acció de la dessecació

Agenda 21 Escolar de Lleida - Ajuntament de Lleida

Plaça de la Paeria (Edifici Pal·las, planta baixa). 25007 Lleida. Tel. 973 700 455
A/e: agenda21escolar@paeria.es Web: <http://urbanisme.paeria.cat/sostenibilitat/A21E>

- Fer una producció artística o científic

Continguts destacats:

- Les parts d'una flor o d'un arbre
- Distingir els colors, formes...
- Aprendre alguns noms de plantes i arbres
- Aprendre a fer servir una premsa botànica

Vinculació amb el currículum i competències:

- Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals.
- Observació i identificació de diferents elements de l'entorn: animals, plantes, paisatges.
- Respecte pels elements de l'entorn natural i participació en actuacions per a la conservació del medi.
- Observació i reconeixement de semblances i diferències en organismes
- Ús d'instruments d'observació directa i indirecta per a la realització d'exploracions i d'experiències

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Introducció:

Abans de collir-ne es pot fer una activitat sobre la flor, llegir un conte per introduir el tema i les parts d'una flor: pètals, pistils, tija, fulles, arrels...

Desenvolupament:

Importades indicacions que s'han de tenir en compte **abans de collir** elements naturals com plantes:

- S'ha de vigilar si hi ha espècies protegides en la vostra zona per no danyar el medi.
- Vigilar per agafar una mostra petita en percentatge de les plantes existents a la zona. Mai fer recull de totes les plantes de la mateixa espècie i
- S'ha de triar el moment, un dia bastant sec i lluny de dies de pluja per evitar la humitat
- No s'ha de collir molt aviat al matí o massa tard per a la humitat també
- Es poden aprofitar flors d'un ram de flors o demanar a una botiga les flors que no poden aprofitar l'endemà

Cal explicar als vostres infants i familiars que el recull de material vegetal s'ha de fer tenir en compte unes indicacions i objectius educatius.

Una vegada collit es pot observar la flor amb lupes, observar el seu color, la seva forma...
El material vegetal s'ha de col·locar a dins de la premsa següent les instruccions de la premsa.
Quan s'ha acabat de sacar després de 3-4 setmanes es poden recollir (si la flor es queda molt pegada a la premsa vol dir que no esta seca del tot) i fer tota mena d'activitats: memori de plantes o de color/plantes, quadro, museu de flors, decoració per la classe, llibre-herbari, herbari plastificat per anar d'excursió...

Avaluació: Fer un memori de les plantes seques per treballar colors, mida, forma...

SUGGERIMENTS I ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

- *Anar a passejar al bosc o a la ciutat i observar, collir, tocar les plantes...*
- *Fer Land'art al patí o al bosc*

PER SABER-NE MÉS...

<https://www.ludicobox.com/herbario-que-es-como-hacer-uno-con-ninos/>

Activitats molt xules com museu de flors, o fer canviar les flors de colors:
<http://www.pequefelicidad.com/2017/05/flores-23-actividades-y-materiales.html>

MOSTRA GRÀFICA

Amb el suport de:

CAMÍ SENSORIAL

Amb safates que contenen material natural se fa un camí per passejar amb peus descalç amb el objectiu de treballar els sentits i element de la natura.

INFORMACIÓ BÀSICA

- Nom de l'activitat: **CAMÍ SENSORIAL**
- Nivell educatiu/destinatari: 0-3 any
- Nre. Participants: un grup
- Recursos humans: 2 persones mínim
- Durada estimada: 30 min
- Espai necessari: una classe o una sala

RECURSOS I MATERIALS

MATERIAL EMPRESTEC:

- 4 safates blanques
- 6 safates petites de colors

ALTRE MATERIAL:

- 1 safata o caixa de cartó de fruita per a cada material que voleu fer servir
- Tovallola per assecar els peus al final
- Material natural : fulles, molsa, còdols, palla, sorra, terra, plomes (sintètiques o naturals), aigua
- Tela per tapar els ulls (opcional)

QUÈ ENS PROPOSEM AMB AQUESTA ACTIVITAT?

Objectius: Descobrir les textures que troben a la natura, relacionar-les amb el nostre medi

Continguts destacats:

- Els sentits amb els peus, els mans, el nas...
- Vocabulari de sensacions (rugós, llisó, agradable o no...)
- Vocabulari de gust (m'agrada, no m'agrada, prefereixo...)
- Descobrir elements de la natura

Vinculació amb el currículum i competències:

- Progressar en el coneixement i domini del seu cos, en el moviment i la coordinació, tot adonant-se de les seves possibilitats.
- Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals.
- Orientació amb autonomia en els espais habituals i quotidians i iniciació en l'ús de termes relatius a l'espai (aquí, allà, dins, fora, amunt, avall).
- Interès i curiositat pel medi físic i social, explorant les característiques d'objectes, materials i elements de l'entorn natural, formulant preguntes sobre alguns esdeveniments i representant vivències i situacions mitjançant el joc simbòlic.
- Iniciació en la diferenciació d'algunes qualitats sensorials fruit de l'exploració dels objectes materials, d'elements de l'entorn natural i de la comparació de les seves propietats. Inici de les primeres classificacions, ordenacions i correspondències en funció de les característiques i els atributs.

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Introducció: Es pot omplir abans les safates o fer-ho amb els alumnes.

(opcional: amb els ulls tapats els infants podem tocar primer els materials naturals)

Desenvolupament: L'objectiu és fer caminar els nens descalçats sobre diversos materials naturals, llavors d'un en un van passant d'una safata a l'altra, s'han de fixar en les sensacions que tenen: fred, calent, punxa o suau, agradable o no, llisó o rugós.

Reflexions i preguntes sobre les sensacions:

- Quina sensació experimentem a cada safata?

Reflexions i preguntes sobre els elements utilitzats:

- On trobem pedres, quina forma tenen? Si utilitzeu còdols de riu, per què són rodonetes?
- On trobem la sorra/terra? Aigua? Molsa?
- De quins colors són les fulles, per què?

Comentari educatiu:

Cal tenir en compte que hi ha éssers vius com els ocells que poden recorre desenes i centenars de quilòmetres fins a trobar els elements que fan servir pel el seu niu. Al període de primavera, podeu convidar als infants a fitxar-se si els ocells que hi veuen com coloms i cigonyes porten materials al bec. Materials que utilitzaran per a construir o acomodar el seu niu.

Reflexions i preguntes per a vincular els elements naturals de les sabates amb els essers vius:

Ara que tenim els materials naturals que ens trobem a la natura els podem relacionar amb els animals que ens podem trobar al nostre entorn proper:

- Quins animals viuen a les pedres, a la sorra/terra, a les fulles, a l'aigua...
  - o Pedres: sargantana
  - o Sorra: formigues
  - o Aigua: peixos
  - o Fulles, palla, etc.: insectes, petits mamífers, etc.
- Qui menja palla? Hi ha éssers vius que es mengen les fulles?
- Tots els animals tenen plomes?

Comentari educatiu:

*Destaquem la importància dels éssers vius que actuen a la naturalesa com **descomponedors** de la matèria orgànica i, per tant, si hi ha éssers vius que s'alimenten d'elements com les fulles. Per exemple, els fongs són magnífics descomponedors, els quals contribueixen a la riquesa del sòl i aporta nutrients disponibles per les plantes.*

Avaluació: Quina safata us va agradar més? Quina és la més suau? La més freda? La més rugosa? Etc.

SUGGERIMENTS I ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

- Tornar a fer el camí amb els ulls tapats
- Amb els ulls tapats tocar amb els mans i intentar endevinar quin material és
- Anar a passejar al bosc descalçat o al pati
- Olorar el material
- Escolta el sons que fan els materials
- Fer música o una obra de plàstica amb els materials (quadro, Land'Art...)

PER SABER-NE MÉS...

Agenda 21 Escolar de Lleida - Ajuntament de Lleida

Plaça de la Paeria (Edifici Pal-las, planta baixa). 25007 Lleida. Tel. 973 700 455
A/e: agenda21escolar@paeria.es Web: <http://urbanisme.paeria.cat/sostenibilitat/A21E>

[CAMÍ SENSORIAL \(llarinfantslamuntanyeta.blogspot.com\)](http://llarinfantslamuntanyeta.blogspot.com)
[Camí sensorial L'estimulació... - EBM El Petit Corb | Facebook](#)

MOSTRA GRÀFICA

Amb el suport de:

Agenda 21 Escolar de Lleida - Ajuntament de Lleida

Plaça de la Paeria (Edifici Pal-las, planta baixa). 25007 Lleida. Tel. 973 700 455
A/e: agenda21escolar@paeria.es Web: <http://urbanisme.paeria.cat/sostenibilitat/A21E>

MADUIXES DE LLEIDA
Treballar el cicle de la planta i les seves necessitats per créixer
INFORMACIÓ BÀSICA
<ul style="list-style-type: none"> • Nom de l'activitat: Maduixes de Lleida • Nivell educatiu/destinatari: 0-3 anys • Nre. Participants: una classe • Recursos humans: les mestres de l'escola • Durada estimada: Primavera • Espai necessari: una sala i/o un hort
RECURSOS I MATERIALS
<p><i>MATERIAL EMPRESTEC:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Llavors de maduixes de Lleida - Mini-guia: hortalisses de Catalunya - Llibre "A dalt, a la superfície, i a sota, al sòl" - 2 contes sobre l'hort <p><i>ALTRE MATERIAL:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hort o pots (iogurts o de hort) o maceta - Regadora o similar - Cotó fluix
QUÈ ENS PROPOSEM AMB AQUESTA ACTIVITAT?
<p>Objectius: Fer una introducció sobre cicle d'una planta, a la seva morfologia i a el que necessita per créixer</p> <p>Continguts destacats:</p> <p>Amb l'hort els infants aprenen a plantar, observar el creixement, cuidar, recol·lectar i menjar el que han sembrat. A través d'aquestes experiències fomentem la descoberta, l'experimentació i el desenvolupament dels diferents sentits (l'oïda, la vista, l'olfacte, el tacte i el gust)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potenciar el respecte per la natura, no arrancar les flors, si ho fem no tindrem fruits perquè una flor = un fruit - Descobrir els llavors (també en trobem a les pomes, tomàquets, pebrots...) i les parts d'una planta: arrels, tija, fulles, flor i fruit - Introduir la descoberta del creixement i de com es cuiden les plantes, les necessitats d'una planta per viure: terra, aigua, llum - Potenciar el treball col·laboratiu entre els nens <p>Vinculació amb el currículum i competències:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals. - Observació i constatació d'alguns dels canvis i modificacions a què estan sotmesos tots els elements de l'entorn (persones, animals, plantes i objectes). - Interès i curiositat pel medi físic i social, explorant les característiques d'objectes, materials i elements de l'entorn natural, formulant preguntes sobre alguns esdeveniments i representant vivències i situacions mitjançant el joc simbòlic.

- Domini progressiu del control i de la coordinació oculomanual, així com de les habilitats manipulatives necessàries per explorar objectes i per ser cada vegada més actiu i autònom en les diferents situacions quotidianes (vestir-se, posar-se les sabates, etc.).

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Introducció : Ensenyar una llavors. Que és? Per a què fa servir? Observar diferents tipus de llavors de poma, pebrots, freixe, olives, alvocat... cadascú en pot portar de casa i s'observen

Desenvolupament:

- Que necessita una llavor per créixer? Deixar caure la llavors a terra, és bastant? No! Necessita estar per dins de la terra (la plantem a dins), si tenen altres idees les provem també
- I ara la deixem així? No! Necessita aigua (li posen aigua), si alguns no pensen que necessita aigua doncs no posem aigua a totes
- I ara la posem a dins de l'armari? No! Necessita llum: es pot provar de posar pots a fora i pots a dins d'un armari a veure el que passa

L'objectiu és d'anar regant les plantes i veure com evolucionen al llarg del temps, fer observacions, comparar...

Avaluació: Es pot fer un dossier de fotos, dibuixos, llegir els llibres sobre l'hort

SUGGERIMENTS I ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

- Es pot observar una planta gran i comparar, veure les seves parts arrels, tija, fulles, flor i fruit, fer un puzle
- Mirar un vídeo: [Impresionante time - lapse del nacimiento y desarrollo de una planta. - YouTube](#)
- Posar una llavors en cotó fluix per veure la seva germinació, posar un pinyol d'alvocat a l'aigua per veure com creix...
- Fer l'arbre: començar en gatzeneta ("cucullas"), fem de llavors, que li passa a la llavors? Li toca el sol, l'aigua... i surt terra, de gatzeneta posem els braços amunt per imitar la tija que surt de terra. I continuem fem el creixement de l'arbre a poc a poc ens aixequem, els braços són branques, els dits fulles, la tardor arriba i cauen les fulles per no congelar-se...
- Plantar altres llavors i fer un hort
- Fer cançons, poemes, llegir contes...
- Fer herbari (cf fitxa herbari)
- Anar a visitar un hort

PER SABER-NE MÉS...

[L'hort a l'escola bressol | Escola Bressol "El Xic Martinenc"](#)

[L'hort | Cavall de Cartró - Serveis Educatius \(cavallcartro.cat\)](#)

[P3-P4 PROJECTE DE LES MADUIXES I PLANTES | ZER Gavarresa \(xtec.cat\)](#)

[El món natural a la nostra llar d'infants | Llar d'Infants Montserrat \(llar-infants-montserrat.net\)](#)

MOSTRA GRÀFICA

Amb el suport de:

PROJECTE CARGOLS A L'ESCOLA
<p>Projecte com a objectiu de descobrir l'entorn natural, proper dels alumnes. Fer experiments per descobrir el CARGOL amb treball de ciència, de psicomotricitat, de música, d'expressió oral /escrita i de plàstica.</p>
<p>INFORMACIÓ BÀSICA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nom de l'activitat. PROJECTE CARGOLS A L'ESCOLA • Nivell educatiu/destinatari: 2-3 anys • Nre. Participants: una classe • Recursos humans: les mestres • Durada estimada: projecte al llarg del any o de uns 3 o 6 mesos per veure acoblament • Espai necessari: una classe
<p>RECURSOS I MATERIALS</p> <p><i>MATERIAL EMPRESTEC:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 Lupes de mà - 4 safates blanques - 6 safates petites de colors <p><i>ALTRE MATERIAL:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Terrari amb tapa o caixa petita de plàstic amb tapa - Sorra/terra - Pedres - Enciams i verdures - Vaporitzador - Plastilina
<p>QUÈ ENS PROPOSEM AMB AQUESTA ACTIVITAT?</p> <p>Objectius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Construir aprenentatges en interacció amb el medi - Observar i explorar elements de l'entorn proper - Fer una iniciació a les ciències <p>Continguts destacats: Com són, que mengen, com es desplacen, com es reproduïxen, com fer un terrari, com és la seva caca...</p> <p>Vinculació amb el currículum i competències:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals. - Interès i curiositat pel medi físic i social, explorant les característiques d'objectes, materials i elements de l'entorn natural, formulant preguntes sobre alguns esdeveniments i representant vivències i situacions mitjançant el joc simbòlic. - Observació i constatació d'alguns dels canvis i modificacions a què estan sotmesos tots els elements de l'entorn (persones, animals, plantes i objectes). - Iniciar-se en la descoberta i l'ús del llenguatge corporal, verbal, matemàtic, musical i plàstic. - Reconeixement, retenció i memorització de cançons, dites senzilles, cantarelles i jocs de falda i participar-hi de manera activa, seguint la tonada, reproduint el gest, etc.
<p>DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT</p> <p>Exemple de la seqüència "Per on es desplacen els caragols"</p>

Introducció: A veure per quins llocs es desplacen els caragols, depèn de la superfície o si es poden desplaçar per tot arreu. Es pot demanar als alumnes idees de superfícies que podríem utilitzar per fer l'experiment d'on es desplacen (raspall de punxes, claus, fregall, sorra, superfície foradada, superfície fina, plomes...).

Desenvolupament: Una vegada que els alumnes han agafat el material des de casa (o comprat per l'escola), ho toquem nosaltres fem apostes de si es desplaçaran o no i fiquem els caragols amunt.

Avaluació: Observem on i com és desplaçem a veure si coincideix amb les nostres idees. Si els caragols van per tot arreu, també poden anar de cap per avall? o fer equilibris damunt un fil? Doncs provem.

SUGGERIMENTS I ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

Els diferents experiments i activitats d'aquest projecte

<p>INFORMACIÓ CIENTÍFICA SOBRE ELS CARGOLS</p>	<p>COM SÓN COM ES DESPLACEN QUÈ MENGEN COM ES REPRODUEIXEN COM RESPIREN QUÈ VOL DIR HIVERNAR COM ES DEFENSEN</p>
<p>FEM EXPERIMENTS</p>	<p>DESPERTEM ALS CARGOLS OBSERVEM ELS CARGOLS SÓN SORDS ELS CARGOLS? EL RASTRE DELS CARGOLS PER ON ES DESPLACEN ELS CARGOLS ES DESPLACEN EN LÍNIA RECTA? FEM UN TERRARI OBSERVEM EL "DARD DE L'AMOR" DEL CARGOL OBSERVEM COM FAN CACA ELS CARGOLS FEM CURSES DE CARGOLS ELS CARGOLS VAN MÉS RÀPIDS CAMINANT CAP AMUNT O CAP AVALL. QUÈ MENGEN COM MENGEN LA BAVA COM ÉS LA CACA OBSERVEM COM RESPIREN ELS CARGOLS</p>

	COMPAREM EL PES DELS CARGOLS COM REACCIONEN DAVANT DIFERENTS SUBSTÀNCIES OBSERVEM ELS OUS DELS CARGOLS
PSICOMOTRICITAT	FEM DE CARGOLS
MÚSICA	CARGOL TREU BANYA CARAGOL, BON CARAGOLET
EXPRESSIÓ ORAL	POEMA: ON VAS CARGOL?
EXPRESSIÓ ESCRITA	ESCRIVIM...
JUGUEM ON-LINE	JOC ANATOMIA CARGOL CACEM CARGOLS
LLENGUATGE PLÀSTIC	DIBUIXEM CARGOLS FEM CARGOLS AMB PLASTILINA
VÍDEO	NAIXEMENT DE CARGOLETS

PER SABER-NE MÉS...

Tota la fitxa està escrita a partir d'aquest document [Documento sin título \(xtec.cat\)](#)

MOSTRA GRÀFICA

RASTRES

Descobrir que es un rastre i quin tipus n'hi ha i relacionar el rastre amb el animal que ho ha deixat

INFORMACIÓ BÀSICA

- Nom de l'activitat: **RASTRES**
- Nivell educatiu/destinatari: 0-3anys
- Nre. Participants: una classe
- Recursos humans: les mestres
- Durada estimada: 2 matins
- Espai necessari: una sala

RECURSOS I MATERIALS

MATERIAL EMPRESTEC:

RASTRES:

OCELLS

- *Reclam pardal*
- *Ploma pardal*
- *Niu de pardal*
- *Ploma cigonya*
- *Ploma de òliba*
- *Ploma de picot*
- *Ploma de merla*
- *Ploma de mallerenga blava*
- *Ploma de ànec*

BESTIOLES

- *Rusc*
- *Ales de papallones*
- *Saltamartí*
- *Aràcnid*

MAMIFERS

- *Excrements de conill*
- *Crani de porc senglar*
- *Petjada porc senglar*
- *Petjada guineu*
- *Ullals porc senglar*

REPTILS I MOL·LUSCOS

- *Muda de serp*
- *Closca de tortuga*
- *Closca de cargol*
- *Excrements de cucs*

FOTOS ANIMALS

OCELLS

- *Pardal*
- *Picot verd*

- Cigonya
- Òliba
- Merla
- Mallerenga blava
- Ànec

INVERTEBRATS

- Abella
- Vespa
- Papallones
- Saltamartí
- Aràcnid

MAMIFERS

- Conill
- Porc senglar
- Guineu

REPTILS I MOL·LUSCOS

- Serp
- Tortuga
- Cargol
- Cuc
- Imatges ANIMALS
- Fitxa del material que deixem amb números i nom del animal
-

ALTRE MATERIAL:

- Motlles
- Argila (comprat per les escoles)

QUÈ ENS PROPOSEM AMB AQUESTA ACTIVITAT?

Objectius:

- Que és un rastre
- Quin tipus de rastres deixen els animals
- Relacionar el rastre amb l'animal

Continguts destacats:

- Un rastre és una cosa que ens permetre saber que hi ha un animal a prop
- Tipus de rastres: excrements, plomes, pells, crani, niu, rusc, petjades
- Tipus d'animals: ocells, mamífers... els que porten plomes, escames, pèls...

Vinculació amb el currículum i competències:

- Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals.
- Observació i constatació d'alguns dels canvis i modificacions a què estan sotmesos tots els elements de l'entorn (persones, animals, plantes i objectes).
- Interès i curiositat pel medi físic i social, explorant les característiques d'objectes, materials i elements de l'entorn natural, formulant preguntes sobre alguns esdeveniments i representant vivències i situacions mitjançant el joc simbòlic.

Agenda 21 Escolar de Lleida - Ajuntament de Lleida

- Iniciació en la diferenciació d'algunes qualitats sensorials fruit de l'exploració dels objectes materials, d'elements de l'entorn natural i de la comparació de les seves propietats. Inici de les primeres classificacions, ordenacions i correspondències en funció de les característiques i els atributs.
- Observació i identificació de diferents elements de l'entorn: animals, plantes, paisatges.

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Introducció: Ensenyar una ploma, que és? On ho podem trobar? De quin és? Un ocell, que més podem trobar d'un ocell? Un niu, el seu cant, excrements...

Desenvolupament: Es pot llegir el llibre del ocells i demanar de quin colors serien les plomes de la cigonya, les plomes del blauet, del tudo... i els seus nius de quina mida serien? Ensenyar el niu del picot i del pardal i una foto d'un niu de cigonyes. Comparar.

Sortir les rastres d'ocells i les fotos i fer parelles. Cada parella té una foto i ha de buscar el rastre del seu ocell. Fer tocar les rastres, comparar, mirar la forma, com és, les sensacions a tocar-ho...

Tots els animals que porten plomes son ocells. Els animals que tenen pels com a nosaltres que son? MAMÍFERS.

Tornar a fer el mateix procés amb mamífers, invertebrats, rèptils/mol·luscos amb els llibres i rastres adequats.

Amb motlles i petjades crear una petjada amb argila

Avaluació: Per a la classe o per a cada alumne tenir fotos de cada animal i de cada rastre i crear un mural/cartell o crear un memori per associar cada rastre al seu animal

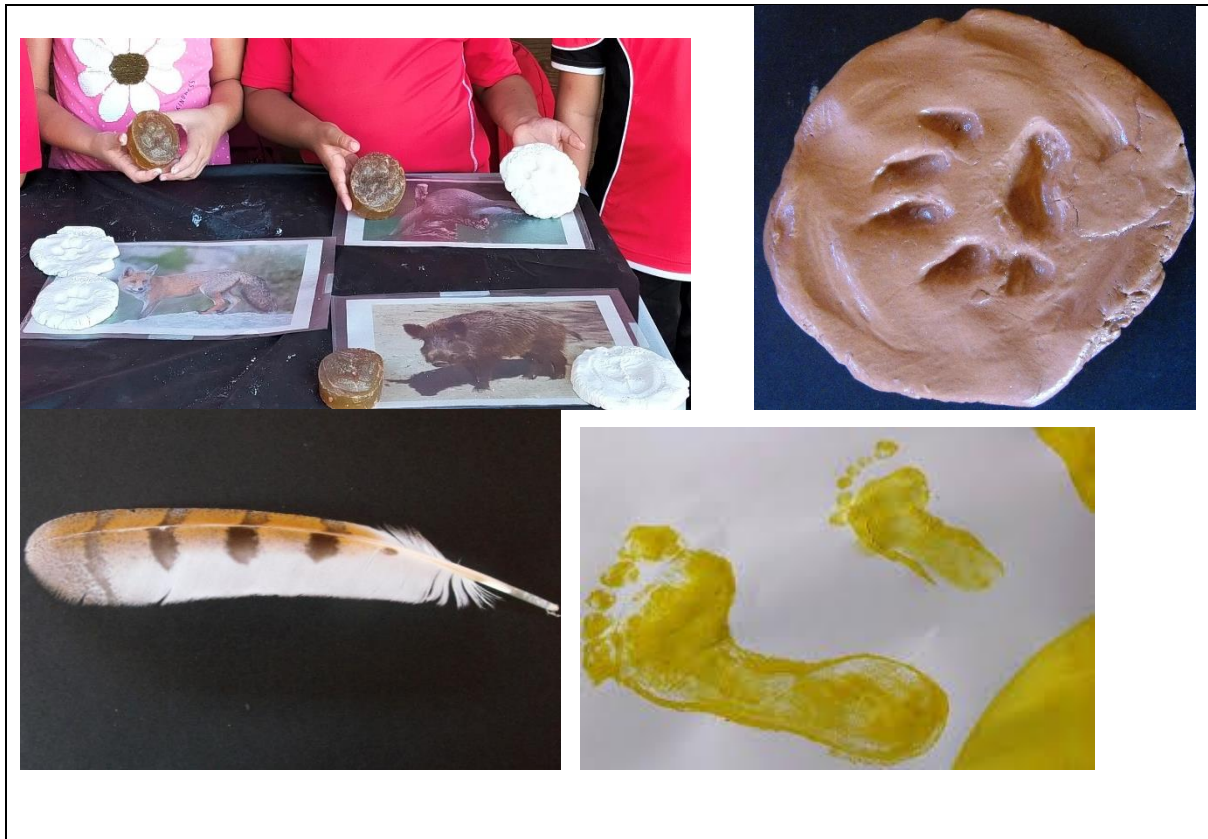
SUGGERIMENTS I ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

- Sortir al bosc i buscar rastres a la natura
- Fer la seva rastre de la mà o del peu amb pintura o argila

PER SABER-NE MÉS...

<https://agora.xtec.cat/ceip-marti-poch/general/petjades-de-qui-seran-els-rastres-dels-animals-del-bosc-a-educacio-infantil-pnin-%C2%B7-cel-rogent/>

MOSTRA GRÀFICA

Amb el suport de:

MENJADORA PER A OCELLS AMB MATERIAL REUTILITZAT

Crear una menjadora per descobrir i observar ocells, saber lo que mengen i com ho fan.

INFORMACIÓ BÀSICA

- Nom de l'activitat: **MENJADORA PER A OCELLS AMB MATERIAL REUTILITZAT**
- Nivell educatiu/destinataris: tots els nivells però adaptada per 0 a 3 anys.
- Nre. Participants: Una classe, separada en grups.
- Recursos humans: Les mestres de l'escola
- Durada estimada: ---
- Espai necessari: Una classe o espai a l'aire lliure amb taules per posar el material.

RECURSOS I MATERIALS

MATERIAL EMPRESTEC:

- Mini-guides "els ocells urbans de Lleida"
- Llibre: ocells

ALTRE MATERIAL:

PER ENFILALL DE CACAUETS

- Un bon grapat de cacauets (més o menys, en funció de la llargada de l'enfilall).
- 1 tros de fil, cordill o llana.
- 1 agulla de cosir, si es volen enfilar.

PER FER BOLES DE GREIX

- Mantega de porc sense sal o mantega vegetal
- Una cullerada de farina
- Pasta d'ocells insectívors
- Cacauets triturats
- Pa ratllat
- Pipes
- Cibada pelada
- Negrillo
- Altres llavors

QUÈ ENS PROPOSEM AMB AQUESTA ACTIVITAT?

Objectius: Afavorir la presència de més ocells al pati. Millorar la biodiversitat urbana. Aprendre a observar i tenir cura dels animals, específicament ocells.

Continguts destacats: Que mengen els ocells, que passa a l'hivern quan no n'hi ha menja, reconèixer els colors dels ocells i comparar la mida.

Vinculació amb el currículum i competències:

- Relació amb l'entorn, exploració sensorial i experimentació amb objectes i materials diferents, fer transvasaments.
- Progressar en el coneixement i domini del seu cos, en el moviment i la coordinació, tot adonant-se de les seves possibilitats.
- Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals.

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Realitzar menjadores d'ocells i posar-hi menjar per tal que ens vinguin a visitar diferents ocells al pati de l'escola. Aprofitem també per a utilitzar materials que serien residus, per tant, treballem a la vegada biodiversitat i reutilització.

Per a infants de 0 a 3 anys es recomanen els models següents: ampolla i test invertit, ampolla amb culleres, cordill amb cacauets, sac de malla (preferentment fent boles de greix).

Desenvolupament:

Si feu un **enfilall de cacauets**, com ho farem?

- Enfilem el fil, cordill o llana o agafem un tros un xic llarg (1,5 m).
- Punxem pel mig els cacauets amb l'agulla enfilada com si cosíssim. No hem de deixar cap espai entre cacauet i cacauet. O bé podem lligar cada cacauet amb un nus per la part del mig, la que sol ser més prima.
- Pengem aquest enfilall de cacauets en un lloc tranquil, allunyat dels gats, i proper a algun arbust o arbre. Han d'estar un xic protegides del vent i evitar que no s'hi acumuli massa aigua.

Ampolla amb test invertit, ampolla amb culleres o sac de malla

Segons el tipus de menjar que hi posem, atraurà unes espècies d'ocells o unes altres. Per exemple:

- Mescles de llavors per a canaris o periquitos: pit-roigs, pardals, coloms, tórtoraes, pinsans, merles, tords, verderols, cadernereres, lluers, caragolets, estornells, garses i cueretes.
- Pipes de gira-sol pelades i sense sal: mallerengues carboneres, blaves, petites i emplomallades, picots, pardals, tórtoraes, coloms, pinsans, caragolets, lluers, verderols, cadernereres i garses.
- Cereals (blat, ordi, civada, blat de moro...): cargolets, coloms, tórtoraes, verderols, lluers i estornells.
- Cacauets: Mallerenga carbonera, blava, petita i emplomallada, pica-soques, picots...
- Negrilló: cadernereres i lluers.
- Boles de greix o llard: Mallerenga carbonera, blava, petita i emplomallada, estornells, pit-roig, tallarol de casquet.
- Fruita: Merles, tords, pit-roigs.
- Larves de mosca, grameroles, cucs de la farina: cotxa fumada.
- Pastes per a ocells insectívors: pit-roig, tallarol de casquet i capnegre.

RECEPTA DE BOLES DE GREIX

- Mantega de porc sense sal o mantega vegetal
- Una cullerada de farina
- Pasta d'ocells insectívors
- Cacauets triturats
- Pa ratllat
- Pipes

Agenda 21 Escolar de Lleida - Ajuntament de Lleida

Plaça de la Paeria (Edifici Pal·las, planta baixa). 25007 Lleida. Tel. 973 700 455
A/e: agenda21escolar@paeria.es Web: <http://urbanisme.paeria.cat/sostenibilitat/A21E>

- Civada pelada
- Negrilló
- Altres llavors

Barregem tots els ingredients i fem una bola. La fem en una malla i la pengem. Si no, també podem escampar la pasta en algun recipient, per exemple una mitja taronja o una mitja closca de coco.

SUGGERIMENTS I ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

Per tal que la manipulació per part dels educadors sigui mínima les menjadores més recomanades serien l'enfilall de cacauets però fent un nus, tot i que els infants participen poc, la de l'ampolla amb culleres de fusta i les malles que poden anar amb bola de greix o sense. En una mateixa activitat se'n podria fer de diferents tipus, d'aquesta manera també s'atrauran ocells diferents. La que sembla podria ser més atractiva per als infants de 0 a 3 és fer una bola de greix, de 1 a 3 anys també qualsevol que puguin fer transvasaments dins una ampolla o malla, dependrà de l'aliment que hi posem. Cal intentar que les malles siguin amb els forats el més petit possible en el cas que es faci sense greix.

PER SABER-NE MÉS...

[20194530 Guia de menjadores-min.pdf \(fundaciorecerca.cat\)](#)

[Com fer menjadores per a ocells - Cases de colònies - Fundesplai](#)

<https://cases.fundesplai.org/blog/natura/com-fer-menjadores-per-a-ocells/>

[Idea 6: Construïm una menjadora per als ocells](#)

[\(algunesideesperambmainadaacasa.blogspot.com\)](#)

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural